

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 2]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 30. Juni 1493

De bonorum possessionibus

[urn:nbn:de:bsz:31-319543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319543)

a **I**pecunie. **Q**ui si
 f cume
 qui si
 deicom. iste
 tex. nō ē ali
 bi fm bart.
 in .l. consen
 tancū. i. iij.
 colū. quō z
 qñ iudex. vi
 de p bar. in
 l. si finita. §.
 iul. de dā. in
 sec. in. ix. r.
 x. colū. dixi
 post bar. in
 l. cum qui. §.
 priui. cre. z
 ipsum sing.
 limita: vt p
 ange. in. l. si
 finita. §. itez
 videam? de
 dam. infec.
 z ibi dixi p?
 bar. z iō diē
 bal. no. in. l.
 ignorare. C
 de restit. mi
 li. q. contra
 pñtē pñten
 tem soluere
 pōt procedi
 ad pñm z se
 cundū dere
 tum: z iō in
 exec. sētēne
 missus non
 recedit: nisi
 sibi solaatur
 fm bart. i. l.
 pperādū. §.
 finaūt reus.
 C. de iudi. z
 istis adde
 bart. in auē.
 ei qui. in. xi.
 col. de bo.
 auē. iudi.
 pos. z vide
 bar. in. l. ne
 qz impubes
 s. de in tus
 vocan.
 b **I**des vi
 def. velle.
 Idē z bar.
 in. l. pperan
 dū. §. finaūt
 reus contra
 gl. ibi z idēz
 bald. z do
 cto. z vide
 ange. i cōfi
 lio. cxxij. z
 adde bar. in
 l. si debitor.
 §. si antisōa.
 s. d. pigno.
 c **I**ter
 i duz li
 cet. fa
 est ad hoc. l.
 si. ff. de liti
 gio.
 C. De bo.
 pos. Rubri.
 d **M**om
 nibus
 gl. sol.
 vide bar. an
 ge. z doc. in
 lex. asse. de
 here. instit.
 e **I**tez op.
 Et p hoc vi
 de gl. i. c. i.
 si de iuestit.
 lis. ou. iter
 do. z vañl. i.
 v. obseruet.

tur cessio in nominibus debitorum: ut glo. in. l. ul. C. quando fil. uel priua.

I pecunie. Qui si deicommiss.

possessione: nisi prius soluat: ut hic. z. l. is pñr. in fi. s. fa. her. z. l. eū qui. j. de priui. credi. z. l. ii. circa prin. j. p here. C. Op. s. ti. i. l. si aduersus. z. C. de bo. auē. iudi. pos. auē. ei q. z. l. si finita. §. si qd dāni. z. §. se. j. de dā. ifec. rñ. text. iste i fi. C. Ho. q. tunc recedit a possessione qñ fit illud qd si factū fuisset ab initio possessio non fuisset data. Et si qdē missio in possessionē ē facta: qñ nō soluitur nō recedit: nisi soluat: ut hic. si missio ē facta: qñ nō satisfacit statim cū satisfacit receditur: ut. l. si aduersus. s. ti. i. si missio ē facta: quia est p̄tumat in nō veniēdo statim cū venit receditur: ut in auē. ei qui. idem videtur velle? que dam decisio pape in. c. ex parte. extra d. hb. sig.

Am uenter.

est speciale rōne vētris. alie sunt trusse. **I legatorum.**

legatorum. C. Dicitur legatorum. l. exami. nau: ut vidistis in. l. is cui. §. qui i possessione. s. eo.

Tiā si cōdēnatus

Quero q̄liter pōt desiderare. Dicitur ex rescripto uel ex edicto quocunqz mō vult uel iudicis officio: ut. j. de re iudi. a diuo. §. si super rebus.

Anicipio

legat ista. l. in. l. nulli. s. qd cuiusqz vni. z est qd an quādo decurios creati sindici sit necessaria auctoritas p̄fidis uel superioris Et dicit ipse qñ nō dixi in. l. actor. j. rem ra. ha. Ista. l. videt facere s. h. bñ respiciēdo nō facit: quia nō loquitur de decreto in constituendo sindicum. sed de decreto de mittendo in possessionez.

U legatorum

singularē q̄ lucraf fruct? missus in possessionē ex primo decreto. Quero qd i filio z p̄ nepote. Et dicit glo. qñ nō est eadē rō cū mulieres sunt obsegoris vite. C. Querit gl. qd si sint alie mulieres. Et dic ut glo. z tene primā q̄ eadē rō sit in alijs mulieribus. C. Ultimo glo. dic q̄ ista. l. est in arg. contra vxorem an sit alenda a tempore mortis viri. Dic de ista questione: ut dixi in. l. diuortio. s. sol. ma.

Aterdū licet.

est alibi z no. eam. Ego formabo vnā q. in. l. si creditores. C. de pig. Habeo prātē ingrediendi mea auctoritate in talē fundū uel domū. q̄ro si ille fundus uel domus efficiat ecclesie an illa prās ingrediēdi transeat i ecclesiā. Inn. pōit i. c. vep. ex de foro cōpe. z dic qñ nō. Host. dic s. z in hoc residet Jo. an z ego i. l. si creditores tenui opi. Host. s. inno z allego. l. si curialis. C. de epi. z de. In dñiū facit ista. l. Sed breuiter aliud ē rē effici eccle. aliud rē effici religio sam. quia non omnis locus quez habet ecclesia est religiosus: quia si est religiosus: tunc nō trāfiret illa licentia ingrediendi: ut hic.

De bonoz possessiōib? l. xij Rubrica.

C. Glo. p̄tinuat istā rubricam ad precedentia.

Onorum.

ut in glo. In hac l. cum se. iurisconsultus ponit effectum bo. pos. agnate: quez effectū probat duabus rationibus.

A omnibus.

ut in glo. sicut per aditionē hereditatis querūf oia ista ita p bo. pos. agnitā z admittā. C. Contra hāc. l. op. dñi bñ q̄ appellatione bonoz cōtinentē cōmoda z incōmoda. s. in. l. mulier. s. de iure do. sol. ut dicā. j. l. pr. Item dicā hic q̄ bo. pos. oia tribuit. s. agnitio sola nō tribuit oia: ut j. de acqrē. pos. l. cū herede. z. l. facta. in prin. s. ad tre. z ibi no. Glo. sol. q̄ hic i cōmodis que sunt iuris. secus in his que plurimū facti habēt. ut possessio: ut in cōtrario. C. Tertio op. q̄ bo. pos. nō tribuat ius: ut in pos. carboñ. z ventris nomine: ut ad car. l. i. per totā. l. z in ti. si mulier ventris no. per totum. So. glo. ut in ea habes. C. Itē op. dicā hic q̄ bo. pos. non tribuit dominiū directū sed vtile: ut vtilis actiones: ut. l. sed z si sine. §. sed q̄ pa. s. de mino. Due gl. hic pos. vna in. l. i. alia in. l. ii. fatentur contrarium. Di. videt limitare istas glo. sic q̄ sunt vere quādo dñiū directū uel actōes directe sunt apud alium: quia tūc tantū vtilis trāseūt: ut ibi. s. qñ directe nō sunt apud aliū: quia tūc tñ vtilis trāseūt: ut ibi. sed qñ directe nō sunt apud aliū: tūc bo. pos. hz directū. rō q̄ ex p̄sona heredis nō debet imutari p̄ditio obligationis: ut. l. ii. §. ex his j. de hbo. ob Aduertatis istud dicitur Di. nō videt vep: quia cōtra casū. l. pe. C. ad tre. vbi directū dñiū uel actiones directe nō sunt apud aliū ut qñ aliquis sine herede decedit. z tñ vtilis rātū trāseūt. ut ibi dñ. Aduerte si apud aliū nō sunt directe uel directū dñiū: tñ esse sperat ut possibile ē esse: quoniā de iure ciuili aliqz filio emācipato preferet uel alteri cognato. tūc ista glo. dicit veritatē: q̄ ad ipediēdū ne bonoz possessori q̄rantur directe sufficit spes q̄ possent esse apud aliū: ut. l. si duob? §. si. z ibi no. s. de le. i. z. l. cū qdaz. §. quod dicitur. de acqui. here. S. vero nō sunt apud aliū necesse speratur: tūc dominiū directū est apud bo. pos. z tūc verū dicit Di. Si uero apud neminē est directū dominiū tunc res est vacans z in nullius bonis est. z sic p̄ occupationē dñiū sit occupantis de iure gentium. sed in actionibus est maius dubiū: sed dicitur idē i actionib? hereditariis: ut directe sint penes bonoz possessore. Rō quia pretor nō pōt facere heredē directe: ut. §. quos aut. instit. de bo. pos. sed bene potest trāferre in alium vnaz directam actionem z directum dominiū: ut. l. pretor. in prin. j. de dā. infec. z facit quod not. i. l. i. z. ii. s. de bo. pos. her. pe. Quicquid tamē sit siue dicamus actiones esse directas siue vtilis seper tamen glo. dicit q̄ sunt ciuiles: sed ex extē sione pretoris: ut no. in. d. l. i. z. ii. s. de bo. pos. here. pe. C. Item op. ad. l. ii. i fi. vbi dicit z bonorum possessor sustinet vicem heredum. Contra insti. e. §. quos aut. Dicit glo. s. de bo. pos. here. pe. l. i. fateor q̄ habent vicē heredū. nō tñ fierent vere heredes: quia pretores hoc facere non possunt: ut dicit. §. quos autē. z bene dicit quod nota. quare ex hoc dico q̄ si aliqua hereditas deseret ex cōstitutōe alicui? p̄fidis uel inferioris a principe: ut ducis uel marchidōis: tūc omnes iste hereditates nō p̄nt deseri: ut sicut

Jo. an. in
 ti. de instru.
 edi. i. s. poz.
 ro. i. addi. q.
 incipit hec
 subscriptio
 istud dictuz
 bar. hic i. l.
 i. de v. ob. i.
 l. si. de pe. z
 m. l. omnes
 populi. in. i.
 q. pri. de iu.
 sti. z iur. z i.
 l. ij. s. i. pro
 eptore. itel.
 ligas q. ha.
 beat vim iu.
 ris ptorij z
 durat anno
 actio que ex
 eoz statuto
 oris si eozuz
 officij erat
 anale. z simi
 liter per sex
 mēses si p se
 mestre erat
 officiales ser.
 dñi. s. h. of.
 ficiū eoz eēt
 ad eoz vitā
 vel ad bñfi.
 ciū: vt ē offi.
 cius epi vel
 marchionis
 tunc tale sta.
 tutū diceret.
 tur ius ciui.
 le z actō seu
 p dñto ex eo
 esset ppetua
 sicut si nasce.
 ref ex statu.
 to populi vt
 pbat. ist. d.
 ppe. z tē. ac.
 circa pnci. z
 facit. l. suffi.
 d. p dñ. inde.
 ca. si gratio
 se. d. rescrip.
 m. vi. z facit
 qd no. bart.
 in. l. d. pupil.
 lo. s. si quis
 ipi pctori.
 de op. noui.
 nun. fm alt.
 quos. adde
 qd cōstitu.
 tio epi ap.
 pella. ius p.
 tonū. ita et
 t3 bal. i. l. id
 qd paupib.
 in. ij. col. de
 epi. z ele. z i.
 l. siue pars.
 C. de vtil. s.
 bal. i. l. rece.
 pticia. d. cō.
 sti. pecu. t3 p.
 bar. hic. z di.
 eta bar. hic
 seq. bal. i. ru.
 bu. C. q. ad
 mitti. i. vi. q.
 a
 b
 p
 mo
 da. qd cōtie.
 tur appella.
 tiōe bonoz
 s3 qd cōrica.
 tur appella.
 tiōe faculta.
 tū. dic qd cō.
 moda z icō.
 moda nec i.

aliqui heredes directo sed iure bonoz pos. z sic oportet q agnoscantur corā iudice. Item perit spacio centum dieruz vel anni. sed hereditates que deferuntur ex forma statuti vel pncipis auctoritate bene deferuntur ius directo.

Qna. Jurisconsultus volēs diffiniri qd sit bonoz possessio ante oia vult ostēdere significatiōe huius vbi bonorū z huius vbi possessio. q sunt simul cōposita. Primo pōit expositionē vsqz ad s. inuito. z sic habes tres partes: ut in eo p3. scilicet cūda ibi hereditas autē. tertia ibi: bonoz. Dicitur hic q appellatio bonoz p̄inet cōmoda z tē cōmoda. s. in. l. mulier. s. de iure dot. Sol. dicit glo. s. e. l. i. aliud cū p̄ferat a p̄bentib. aliud cuz p̄ferat a lege. z satis bñ dicit. C. s. p̄ hoc op. qa etiā qñ p̄ferat ab hoīe sit idē: q p̄tineat cōmoda z incōmoda: ut. l. cogi. in p̄n. ad treb. So. il. la appellatio bonoz pōt p̄ferri trib. modis ab hoīe: ut a p̄bentibus: z tūc loquitur. l. mulier. uel a testatore: z tūc loquitur. l. cogi. s. ad treb. z q dixi in. l. i. s. de leg. i. z videbitis in. l. si qd seruū s. h. z. l. se. s. de leg. ii. z facit. l. vl. de v̄usu. le. Qñqz p̄ferat a p̄ncipe concedēte bñficiū: z tunc dicitur. l. p̄ncips. de v̄bo. signi. z p. B. y. z p. doc. C. Sed op. lz appellatio bonoz cōtineat cōmoda z incōmoda nō ē tū ex p̄pria significatiōe: vt. l. proxi. j. de v̄bo. sig. tñ h. dicit s. Sol. ibi p̄ prie bona appellabatur. Si respicis rex. ipse soluit seip̄s: quia cū dicit in s̄ loco exponit: hoc est in hac cōpositiōe. cū dico bonoz possessio. secus si appellatio bonoz simpliciter p̄fertur: ut ibi. C. Itē op. dicit hic etiā si nihil corporale ē h. dicitate d̄f petita bonoz possessio. Eōtra incorporea nō p̄nt possideri: ut. l. seru. s. incorporalia. de acq. re. do. Solu. aliud est dicere bonoz possessio: ut sit vna pars. z est nomē iuris: ut hic. z. l. hereditatis appellatio. de ver. signi. Aliud est dicere bonorū possessio uel rei: ut sunt due ptes z tunc est nomē facti z non cadit in incorporalibus. C. Tenio ad tertiā partē. z op. j. de verb. sig. s. nihil: aliud ē hereditas: vbi uidet eē idēz h. dicitas z bonoz possessio. dicit glo. bonorum possessio ē ius. i. p̄torij. z hoc t3 Ly. C. vñ legit. l. certū in. i. q. hoc est pessime dictū: quia est s̄ tex. l. i. z in rubri. j. ut ex le. senatusue conf. z c. vbi bonoz possessio defertur ex lege ciuili. Unde dico q hic dicit ius p̄sequendi. i. ciuile z p̄torij. Nō ob. l. cōtraria: quia ibi d̄f q est successio nō dicit ius succedendi. Preterea ibi succedit p̄pria volūtate: quasi solo aīo qd efficiat heres: nō aut dicit p̄sequēdi. sed bonoz possessio ē ius p̄sequēdi. z sic opz q petat a iudice vel hodie agnoscat coram iudice: ut. j. ea. l. s. a municipibus. z hoc vult hic dicitur rex. C. Itē op. q hereditatē nō p̄sequimur p bonoz possessionē. Non enīz qd agit p̄ bonoz possessionē s3 petit per bo. pos. here. pe. Dicit glo. bono. pos. nō est ius quo p̄sequimur qñ cā sit imediata q in iudiciū deducit: sed est ius p̄pter qd p̄sequimur. ita dicit glo. Preterea hic d̄f in rex. retinēdi z sic nō loquitur de iure quo qd agit: quia cuz haberet possessionē non posset agere: quia possidēti z c. vt. l. i. s. interdum. j. uti pos. Istud qd glo. dicit s3 in se sit satis uerū: tñ huic l̄fe nō uidet q̄grue: re: qa iuriconsultus nō intēdit ostēdē q sit ius p̄pter qd p̄sequimur. iō dicit q rex. optime loquitur nā scitis q q h3 bo. pos. edictalē h3 necesse petere eam cōfirmari a iudice: ut. j. e. l. s. si cā cognita. vñ ista bo. pos. est ius p̄sequēdi: ut p̄firmet a iudice. uel ut hodie agnoscat corā iudice: s3 ad

id qd dicit retrahendi: z postea nō est ppositū remediū petēdi uerū est actione reali: ut. l. i. s. i. terdū. sed alias actiones pōt hēre: ut ibi dicitur uel illud est uerū ad petēdū possessionē corporalē. sed hic loquitur in petitione possessionis iuris incorporalis: in quo daf possessori uendicatio: ut. l. si forte. s. i. s. si ser. uē. C. Quero ergo p̄ p̄dictorū declaratione qd est hereditas. Rñ. nihil aliud est q̄ successio in uniuersum ius qd de functus habuit. istud intellige de qdā successio ne quā facit ius statim hoīe mortuo. Ipsū enim patrimoniū rep̄ntat p̄sonā defuncti: z in eius locum succedit: ut de acq. re. do. l. hereditas in multis. z. j. s. fideiusso. l. mortuo: z ista successio uocatur hereditas. ad hāc h. dicitatē p̄sequēdaz habemus beneficium iuris ciuili per aditionē hereditatis. z istud ius succedendi nobis cōpetit anteq̄ ad nos perueniat hereditas: ut. l. precia rerū. s. ad. l. fal. z sic est aliud ab hereditate. Si enim intelligeretur q ius succedendi nobis competēs sit hereditas: sequeret q hereditas nobis competeret anteq̄ competeret. quod est repugnātia: ut. d. l. precia rerū. Et illud ius ad eundū quid sit dixi. s. de acq. her. l. is potest Itē ad acq̄redum dictā hereditatē que ē successio z c. cōpetit nobis bñficiū iuris p̄torij. l. bo. pos. que qd sit dicitur hic. Postq̄ enīz h. dicitas est adita uel bo. pos. agnita desinit esse h. dicitas z cōfunditur cū p̄rimonio adētis: ut. l. sed z si plures. s. si filio. s. de uul. z pu. z ubiqz post aditionē appellatur hereditas est impropria locutio. unde in ti. de peti. here. dū dicimus petere hereditatem intellige. i. declarari nos esse h. dicitas: ut. l. lz nunq̄. de peti. he. z sic tria sunt. s. hereditas z ius acq̄rendi eā. quod sit p̄ aditionēz uel bo. po. Itē ius petēdi qd sit per petitionem hereditatis. C. Quero gl. ego agnouit bo. pos. unde liberi. alius uult agnoscere bo. pos. unde agnati p̄bando se agnatum: z p̄bado me non filius. an. auditur. Dicit glo. q sic. ista glo. uideatur cōtra. l. i. in fi. cuz. l. se. s. de libe. agno. ubi si semel est iudicatum. utrum sit liber uel non: de cetero non potest moueri questio. Dicit glo. uerum est si l̄s non esset mota contra principalem creditorē: cuius principaliter interest. alias si esset lata sententia contra eum cuius principaliter interest: tunc perpetuo preiudicaret: ut ibi. Vel dic q hic loquitur quando probationes fuerūt facte summarie. z sic non preiudicant in alio iudicio: ut. l. si quis a liberis. s. si uel parens. s. de libe. agno. z. l. a diuo. s. si sup reb. j. s. re iudi. C. Quero an aliquis sit uocandus quando petit bo. pos. Videbitis. j. e. l. s. si causa cognita.

Inuito. C. Oppo. gl. imo uidetur q sic nam bonorum possessores habentur uice heredum: ut. s. e. l. ii. s3 heredes coguntur inuito: ut. s. sui. insti. de here. qua. z dif. Dicit glo. fallit ibi in. s. sui. Itē fallit in. l. recusare. s. i. z. l. cogi. z. l. qa poterat. s. ad tre. Op. j. proxi. s. uer. si nemo. Sol. bo. pos. decretalis non defertur inuito: sed bo. pos. edictalis bene defertur inuito: ut hic. Jo. fuit i alia opi. q bo. pos. edictalis z decretalis sit una z eadez. sicut ergo una potest repudiari ita z alia. P̄ria opi. q hic. s. habeat locuz in edictali bo. pos. cōmuniter tenetur. z sic opi. Jo. hic dicitur uera quā reprobatur Ly. in. l. si certa. in p̄ri. in. iiii. q. C. unde legi. C. Quero utrum per seruū uel filium bonorum possessio possit acquiri inuito: Audeatur q sic: ut. l. seruus uetante. de uerbo. obli. z. l. inuito. de acq̄. re. do. Et tenet contrarium

telligit de ducto ere alieno. ita dicitur bar. i. l. si cōstante. in p̄ri. s. d. iur. do. z d. eozū appellatōe i p̄ctib. z vltimis volūtatib. vñ nō p̄ bal. in. l. l. i. bertin. ite pe. col. d. o. pe. lib. z bal. in. l. mortu. z ibi l. i. C. ad. l. iulij. de vi. z bar. i. l. si. s. de v̄su fru. leg. ADDE qd cōtineat appellatiōe bonoz bal. cōsilio. lxxx. p̄mo libro.

b C. Tenio. Vide bart. i rubric. s. de ope. no. nū. i. ij. colum. c. Defertur ex lege. Nota q bo. pos. si ista non ē ius p̄torij. um sed ciuile: quia. l. ciuili inter. dum defert bo. pos. con. trarium tamen sentit et glo. in rub. qui admit. z ibi bald. i. questione. d. C. Quis agit. Collige q bo. pos. nō est actio. adde clari. bal. in rub. C. q admit. in. ij. q. z gl. hic. z ibi et an sit officium iudicis per bal. ibi. z ibi etiā an sit iuris uel facti.

A municipibus. **C** Quero q
cipib' qro q
An sit diffi
retia inf bo.
pos. edicta
le vel decre
talem. adde
bal. i. l. fi. C.
vñ legi. i. pñ
ci. i. penu. q.
B Acquire
ntu text. li.
mita. no. nō
habere locū
i ipubere p
tex. r. ibi bar
to. i. l. pe. j.
e. r. i. l. fu.
j. e. r. vñ vi
cif h q req
rif ratihabi
tio vid. j. e.
i. l. fu. i. pñ
ci. r. qd ibi
dixi. Itē vñ
dixi q bo.
pos. nō trās
mittit ad be
redce. vide
bal. post ali
os in. l. emā
cipar. C. q
admit.
C Manda
to generali.
An sufficiat
gnāle māda
tū ad peten
das bo. pos.
adde L. r. r.
ibi gl. r. bal.
in. l. fi. mari
tus. C. mā.
Prius tenet
Imol. post
voc. i. l. pau
lus. alias ici
pit p cura
d acq. her.
D Si cā q
ro. C. i. d. no.
p gl. r. bar.
i. l. i. s. de iu
rif. om. m.
E Secūdo
qro. C. i. ruz
in postulan
bo. pos. req
raf libel. vi
de bal. i. fi. l.
i. C. fi d mo
nta. posses
sue. ap. r. vi
de quod no.
tmol. in. l. fi.
lio pterito.
m. r. j. carta.
d iust. rup.
r. bart. in fi.
b' colū. r. an
debeat spe
cificari ex q
capite agno
scif bo. pos.
vide bal. in
rubz. C. qui
admit. i. iij.
colū. r. adde
bal. post cy.
in. l. fi. in. iij.
q. C. vñ le
gi. r. p. ea q
habentur i
l. i. cause. s.
causa. ff. de
minoz. dicit
bal. in. l. pō.
po. m. ij. col.
de cura. q
vbi aliqd fit

in hereditatib' uel bonoz possessionib' in qb' e
dubiū an sunt locupletes uel non. sed i' Prius lo
quit d' acq' sitōe aliarum rerum quam adquisitio
nem certuz est prodesse.

A municipibus. **C** Quero q
cipia sit iter so
cietatē collegiū r corp'. **B**l. dicit bñ: ut i ea ha
bes. r habetis etiā in. l. i. j. de col. illi. r. l. i. i. pñc.
s. qd cuiusqz vni. no. **C** Quero qd est iste ali' q
pōt agere noie vniuersitatis. **B**ic ut in gl. r. bñ.
C Quero q sunt iste bo. possessiones q pñt dfer
ri istis ciuitatib' r silib'. **B**icit gl. ex testamento
rē. vide glo. q incipit: vt fundic': ibi. r dic r mu
nicipio rē. **S**ed aduerte ista gl. dicit q ciuitates
nō pñt h're bo. pos. nisi ex testō: quia qñ bōa sūt
vacantia obent' fisco nō ciuitati: ut. l. i. r ibi no.
C. de bo. vacā. r hoc puto uerum i ciuitatibus
que principem recognoscunt: sed si ciuitas pri
cipem non recognoscit: tunc ipsa est camera
sui ipsius: ut. l. apud hostes. j. d cap. r postli. re.
r sic sibi bona vacātia qñt. r ita de facto serua
tur. **I**tē q glo. dicit q ciuitates r municipia nō
pñt haberi: nisi ex testō ē verū nisi habeāt liber
tū cui' hereditas ab intestato eis pōt qñri: ut. l. i.
testato. s. si municipes. j. de suis r leg. r. l. i. j. d
lib. mu. **C** Quero que' est dñia iter possessionez
agnitam r illā que competit ex pretoris edicto.
Bicit glo. quia ista agnita est decretalis: sed illa
edictalis: ut. l. i. s. decretalis. j. de suc. edi. **S**ed
quidā dicunt q edictalis r decretalis sunt vna
r eadē. **B**oc. tenent q sit duplex. vna edictalis
ex qua cōpetit ius petēdi decretalē. **A**lia decre
talis ex qua h' bo. possessoria hereditatis peti
tiōe: vt habetis in. l. i. j. s. de bo. pos. be. pe. r no.
C. e. l. i. circa prin. sed si esset vna r eadē sequere
tur q statim qd posset agere bo. pos. here. peti.
tū sine effectu: quia obstat exceptio quod sal
sum est: qd ante ipsā agnitā nullū ius cōpetit se
cū dū **I**a. de are. ut refert **L**i. in. l. fi. in. q. iij. C.
vnde leg. r hoc prout exponim' p'toris edicto.
f. mortui. **I**tē possum' intelligere q hic ponat
alius casus. dictū est q pro illis vniuersitatibus
psona legitima pōt petere bo. pos. sed si psona
legitima nō petir: tunc iudex d' dare ex officio suo
r supplebit defectum istius admistratoris: sicut
supplet defectū tutoris in persona minoris: ut.
l. bonorum in. fi. C. e. r. l. fi. infanti. in fi. C. de iu
re delibe. quod tene menti.

Dari. **C** Bicit hic a Prius sensu q si filius
fa. intestat' decedit nō h'z locum bo.
pos. hoc est correctū: quia filiussa. h'z hodie he
redē tā de iure codicis. ut. l. qd scitis. C. d. bo. q
libe. q' de iure aut. p. aut. de h'f. q ab inte. s. i.

Acquirere. **C** Bicit q bo. pos. nō
agnita nō transmittitur.
Itē tā per aliū q' p memetipsū pōt peti. **B**icit
hic q bo. pos. nō agnita nō trās mittit. s. j. de s
tab. l. illud. s. si qd. r. s. quod maxie. **B**lo. sol. r
bñ. file in. l. scriptus. j. de car. edi. r. l. vñre. r qd
ibi no. s. de acq. here. **C** Op. de. l. p'atoni. s. d
acq. here. **S**o. gl. r bñ. **C** Itē op. de suc. edi. l. i.
s. qd. **B**lo. rñdet optime. **B**icit hic i p'ia par
te q bo. pos. pōt qñri p aliū. **I**n. l. paulus. de ac
q. here. **S**o. aliud in h'f ditate. aliud in bo. pos. r
est rō diuersitatis: quia bo. pos. nittif eqtate p
toria: ut. l. fi. cū p'ono. s. bonoz. j. e. r. in. l. e. s.
quos aut. r iō qd eqtas naturalis hic magis cō
siderat admittit ratihabitio ex postfacto. s'z h'f
ditatis aditio ē de iure ciuili magis rigoroso. iō
nō sufficit ratihabitio ex postfacto. **I**sta rō p'clu
dit ad illud quare in hereditate debet precede

re iussus. sed i bo. pos. sufficit ratihabitio: ut no.
in. l. i. C. e. ti. s'z quare p pcuratorē nō querat h'f
ditas sed bo. pos. sic. **R**ñ. glo. hic r i p'alt. l. pau
lus. r. s. ad tre. l. q ita. s. i. qd aditio hereditatis
fit solo aio. sed bo. pos. nō cōstituit solo aio: sed
requirit factū. **B**oc. resp'ndit hoc: qd nō ē ve
rū cū statim cōstituto procuratore ad adē dūz
nō videor adire. sed cū pcurator adibit videor
adire. r iō est rō: qd illa actio est magis solēnis.
r hoc p'z: quia in pcuratore cesaris ē spāle: ut. l.
i. s. de offi. p'cu. cesaris. ergo in alijs est ius cōe
in Prius: ut no. per doc. C. e. l. i. **C** Quero vtrum
reqrat spāle mādatū **Q**uidā q nō. r hoc repre
hēdit glo. **A**lij q sic. p'ia f'a. ut. j. e. l. fu. vbi fi
ne mādato qñt. ergo multo magis cuz manda
to generalit'.

Si causa. **O**p. de. l. ij. s. dies. r. s. in
ser. so. bo. pos. que tribuit ius daf iudice sedēte
pro tribunali r causa cognita. sed alie dātur de
plano r sūmarie. **C** Item op. r videtur q non
fit necessarium iudicis decretū: ut. C. e. l. fi. r in
sti. e. s. fi. r. C. de cu. fu. l. fi. s. ij. **S**ol. fateor q
hodie nō est necessarium iudicis decretū sed suffi
cit sola agnitō coraz iudice. r ideo bo. pos. que
olim appellabatur decretalis debet hodie voca
ri iudicialis: ut no. s. e. l. s. a municipibus. r. C.
e. l. fi. r per **A**zo. in summa huius ti. **C** **O**ppo.
glo. insti. de libe. s. multis. **S**o. ibi in manumis
sione: aliud in isto decreto. **C** Quero' per quez
iudicē possūt dari iste bo. pos. **B**reuit' iste bo.
pos. que ius tribuunt: r causa cognita decernūt
sunt mixti imperij r iō p iudicē delegatus uel p
aliū nō hñtē mixtū imperiū hoc nō posset pcedi.
vr. l. cognitio. s. ut bonoz. s. de offi. ei' cui mā.
est iurisd. r. l. nec qd q. s. i. s. de offi. p'co. r le.
Agnitio que fit hodie potest fieri corā quolibet
magistratu: ut isti. e. s. fi. r. C. e. l. fi. **C** **S**ecun
do quero vtrū in postulatione bo. pos. requira
tur libellus. **B**lo. in. l. ij. s. dies. j. quif or. in bo.
pos. ser. dicit q in his que cā cognita tribuūt re
grif libellus in alijs secus. sed hodie sufficit qd
pars agnoscat sine libello: quia nil petit a iudi
ce uel a pte. **C** Tertio quero vtrū pars debeat
citari s'm ista iura. ut hodie s'm tpa hodierna s'z
que fit agnitio sola. **H**idēf q sic: quia dies bo.
pos. sunt vtilis: ut. l. ij. s. dies. j. quif or. in bon.
pos. ser. sed vtilis dies dicuntur quando est co
pia iudicis r aduersarij: ut. l. i. de diuer. r temp.
prescrip. r sic debet esse aduersarij. **S**ed respō
deo q uerū est in casu in quo aduersarij debz
requiri. alias sufficit copia iudicis. ita no. hic r
l. ij. in prin. quis or. in bo. pos. ser. **P**reterea di
citur hic causa cognita. ergo debet intelligi par
te pñte uel citata. ut. l. in cause. s. causa cognita
s. de mino. sed illud est uerū in his que parant
magñū preiudiciū aduersario: sed ista bonorū
posseffo non tribuit aduersario preiudiciū i p
prietate nec in possessione: quia quancūqz
uenies legitimus p'dictor preferit si probabit se
potiorē: ut no. s. e. l. ver. bonoz. sed glo. dicit s
quia seruus potest petere bo. pos. ut. j. e. l. seru'
ergo fit parte non citata: quia seru' nō pōt esse i
iudicio. **P**reterea bo. pos. daf h'f ditate nō adi
ta: ut. l. illud in prin. j. de s' tab. ergo nēo est qui
citari possit. **P**atet ergo q pars non debet ci
tari. **I**dē tenet ia. de are. r **L**i. C. e. l. vl. r etiā vi
des mibi q in. l. i. tangit **R**of. in ti. de bo. pos. i
fi. r in ti. de bo. pos. s' tab. determinat Prius q
pars debeat citari. r hic per istum tex. qui dicit
causa cognita. **P**reterea gl. in. l. ij. s. dies. r. q

cū pñtia par
tis uel ea ci
tata psumit
fieri causa
cognita.
C Debz re
gri. An cita
tio partis re
grat. r vide
bal. in rubz.
C q admitt.
in. iij. col. in
iij. q. r bal. i
l. i. in. iij. iij.
r. v. op. e. ti.
r an contra
dictor. vbi
non fit req
raf citatio.
r an obstat
ferie. r m. l.
fi. e. ti. quid
autem i bo
no. poss. ex
car. edic. vi
de bal. in. l.
fi. in. vi. col.
C. vñd libe.

debet da
ed qd da
q sermo
r in mō
forma
in iudic
cāb' no
Rof. Bal
rest d
bent
Li. s. p
p'ia ar
cūal p
re dñt
de adit
do nō
licet m
q nō in
legitima
debet p
glo. l. s
vbi d
iudicē
debet
regri p
r. C. l.
ergo nō
cūm bo
ur. Et q
do r ber
Alia am
feruē
liberā
tur p
quod i
bo. pos.
vr. C. q
la agnit
but reb
cura h
dā no
g' p'no
h'z no
vr. C. q
tate p
dō loqum
negri p
hoc r p
propriet
dū in bo
mas. ita nō ē
tre. L. r. C. d
lar creatur
s' p' s. de r
nerat p' d
ab h'entā
signo.
In bon
habent m
cōf' r q
fi eodem m
r i g' ad. l. s
non est ius
equanoz

XIII

A gl. no. stra. Et per ista gl. qd dicitur et dicebant bald. et doc. l. l. si si hac. s. ptoz. ait de in ius voc. q. lio in petioe venie d qua ibi regraf. cae cognitio. tu pot concedi pte no cita. ta: qd e act. e iudicialis nec ibi d ma gno pcedi cio tractaf. nec ob. qd ibi regraf. cae cognitio d. s. ptoz. ait qd pot rinde ri. vt h per bar. adde q dicebat bal. i. ea q. quo z qn iuder. q i qbusda casib. regraf. citatio vt in his q sunt p ambula cita tionu sic est ipetratio ve nie. Itz qn petis posses. bo. vt h. Itz i vadio apo stolis. l. eos C. de appel. Itz qn ptoz apit edictuz oib. ta cita. tis qn non. l. cu vn. j. de bo. auc. iud. pos. add bal. d i rub. C. q admitt. bñ facit qd no. bart. in. l. ait ptoz. s. h de bitoz. j. q i frau. cre. ite allegaf ista gl. q in offi. cio iudicis si requirit ci. tatio. qd est veru i iuris. diti. voluta. ria q si tige ret ius pti. alio secus. ite se. in tu. risti. pterio. fa. z vid bal. post bart. in. l. i. quo. bo. C. qd dicitur i inqstio. ne iuz ea q scripsi i. l. ij. s. q publico j. de adul. z vid q dixi p. bar. l. l. ij. in. fi. i. col. d. re. iu. z in alijs q expedit offi. iudicis an regraf. ci. tatio dic q si tractaf. de p iudicio q sic. p id qd no. bal. post

debet dari libellus. si enim aduersarius non esset ad qd daret libellus non video. Ad id qd dicit qd seruus non pot esse in iudicio. z tu pot petere z sic non i forma iudicij. Rñ. imo qn seruus petis i forma iudicij: quia in multis casib. seruus pot ee in iudicio: ut in momentanea possessioe z i alijs casib. no. i. l. vij. certis. s. de iudi. ita respodet. Ros. Ad id qd dicit de hereditate no adita po test dari bo. pos. qd ergo citabif. Dicit Ros. q heresi institutus q habet ius succededi. p hoc. l. i. s. pe. s. de ve. inspi. z. l. i. coededo: de aqua plu. ar. p hoc facit: quia in cofectione iuentarij citaf pars: vt. l. scimus. s. sinant dubius. C. d iur. re. deli. ergo zc. ad id e facit. C. si ut se ab here. di. absti. auc. si oes. Quid dicemus. Pro mo do no recederē a glo. nfa: quia tex. est in fi. j. e. l. seruus. vbi nemine petere pot dari bo. pos. er go no in forma iudicij. tu coedo q si apparerz legitimus d ditor: tunc deberet dari libellus z deberet pcedere negociu soleniter. ita intelligo glo. l. ij. s. dies. arg. l. fi. C. d edic. diui adria. tol. No ob. qd dicit ca cognita: qa itelligo quo ad iudicis iformationē utru sit filius uel alitralis q debeat admitti uel no. Sed hodie certu est q si regraf. partis citatio sine dubio: ut insti. co. s. fi. z. C. eo. l. fi. na cu eo d diciente possit agnoscere. ergo non est citandus. Sz an hec agnitio suffi. ciat in bo. pos. contra ta. ut testamentu rumpat. tur. Et quidam dicunt q triplex est act. s. agni. tio. z hec fit corā iudice fm formā. d. l. fi. C. eo. Alius actus est quo testamētū rescindit: z istud fit dato libello sicut in qrela: ut. C. de colla. l. ut liberis. z. s. de inoffi. test. l. filio. tu hic no exigū. tur pbationes ita plene propter sequēs iudiciū quod speratur. Tertius actus est in quo agitur bo. pos. heredi. petiti. uel interdico quoru bo. vt. C. quo bono. l. i. A sibi aut videtur q ex so. la agnitione facta corā iudice si sibi ius cōpete. bat testm rumpatur. ita tenet expresse glo. C. de cura. fu. l. fi. s. i. vbi vñ tex. tu hoc venit examina. dū postea in interdico quoz bonoz sumarie: vt. C. quo. bo. l. i. z ibi no. uel in petitione hfdi. ratis plene z hoc vñ uelle glo. in. l. si seruus. j. d. bo. pos. fm tab. z probatur in. l. filiu. s. si quis. de le. presan. z quod ibi dixi. Quero quid i bo. pos. que datur ex edi. di. adri. tol. vtru sit ci. tada pars. Rñ. q sic pars que possit ledi. per l. na ita diuus. de adop. z. l. hoc autē. s. i. j. qui. ex. cau. in. pos. ea. z. l. d vnoquoqz. de re iudi. cu. si. No ob. quod hic no. quia ista bo. pos. d qua ibi loquitur non parit p iudicij in p prietate neqz in possessione. In possessione no: quia per hoc reru possessio no adipiscitur: ut. s. e. l. i. In proprietate non: quia uenit iteru ad examinan. dū in bo. pos. here. pet. utruqz sit fili. uel cogna. tus. ita no. s. ea. l. h. bonoru. z hoc uidetur sen. tire Ly. C. de edic. di. adri. tol. l. vl. Sed qua liter citabuntur aduersarij. Respodeo si est cer. tus aduersarius nominatim debet citari: ut. l. i. s. pe. s. de ven. inspi. alias sufficeret q fieret ge. nerale proclama: ut in auc. si omnes. C. si: ut se ab heredi. absti. z. l. fi. eo tempore. C. de luit. pigno.

In bonorum. In bonorum pos. sessionibus locum habet ius accrescendi. Item portio deficientis ac. crescit ei qui suam agnouit sine noua agnitione si eodem iur succedebant. secus si diuerso. h. d. vsqz ad. l. sed cum patrono. s. bonorum. tex. ibi non est ius accrescendi sine noua petitione seu agnitione: ut sequitur no. tex. cum ceteri zc. qa

est no. de materia huius. s. habes. C. quādo nō petē. par. per Pe. de bel. C. Op. primo extra glo. inter coniuictos coniunctione legali nō est locus iuri accrescendi: ut. l. proculo. s. de le. ij. So. verum est in particularibus in proprietate vt ibi. sed in vniuersalibus successoribus est lo. cus iuri accrescendi: ut hic siue succedatur ex re. stamento: ut. l. seruus cōmunis ab extero. z ibi bona glo. s. de ac. he. siue succedatur contra re. stamentum: ut per contra ta. ut. l. si duobus in prin. j. de contra ta. siue ab intestato: ut hic. z. C. quando si pe. per totū. siue succedatur de iu. re ciuili: ut. j. de fu. z leg. l. si ex pluribus.

Ed cum patrono.

Dicitur hic q scripto repudiante patro nus potest totum petere. quero quo iure petat. Per contrata. non quia non competit nisi ad certam partem. per fm ta. non quia non e scri. ptus. glo. responder tribus modis. primo q pe. tit per vnde legitimi: ut. l. ij. in fi. z. l. iij. vnde le. z insti. de liber. suc. s. multis. hec so. non est ve. ra: quia contra ta. est ex testamento. z bon. pos. ex testamēto z ab intestato nō possunt concu. rere: ut. l. i. s. i. j. si ta. test. nul. ex. sed hic concu. rere bo. possel. ex testamento: z vnde legit. ab intestato. ergo zc. So. verum est q ab initio nō possunt concurrere: sed ex postfacto sic. ar. l. cer. to. s. de inoffi. tes. Vel melius dico q datur bo. pos. vnde legi. in totum ab intestato. z illa bon. pos. contra ta. conuertetur in vñs legitimi. hec probatur in. l. si libertus preteritus in prin. j. de bo. li. z. l. ij. s. si sub conditione. j. de bo. pos. fm ta. z hoc puto uerius. Alij dicunt q patro. nus intentabat bo. pos. fm ta. quia in locum re. pudiantis successit. hoc non placet: quia nō suc. cedit in locum repudiantis: ut ueniat iure illiul sed iure suo: ut no. s. e. l. iij. s. acquirere in so. cō. trarij. l. i. s. quibus. j. de suc. edi. Alij dicunt qd ueniat per unde. le. bo. pos. non placet: quia cū habet ordinarias scilicet unde legitimi n d iue. nire p ex ordinarias: ut. l. in prouincial. de ope. no. nun. z sic tene primaz q ueniat per unde le. gitimi in totum. Ista opinione retenta uidetur q ista lex non procedat. aut enim dicit q insti. tutus nunquam adiuit. z tunc patrono nūquaz competit contra tab. ut. l. illud. j. de contra ta. z. l. etiam. s. ut primo. j. de bon. li. sed text. dicit contrarium. aut dicit q heres adiuit. z tunc nō potuit repudiare. sed tex. dicit contrarium qua re male. Huius timore glo. dicit q heres adi. uit: sed abstinuit per restitutionem in integrum z potest esse bona sol. Et ex ipa no. q licet post emolumentum quesitum non sit locus iuri ac. crescendi inter heredes z legatarios nisi in usu fructu. ut. l. i. circa fi. de usufruc. ac. hoc est uerū nisi aliquis petat restitutionem: ut abstinerz. ut hic expressius in. l. ex contractu cum sua glo. j. de re iudi. Alii dicunt q hic fuit institutus fili. liberti qui nunquam se immiscuit. tamen existē. tia sui heredis operatur: ut competat contra ta. ut. l. z si ex modica. s. si filius. j. d. bo. li. Ex quo not. q ius accrescendi non impeditur per existē. tiam sui heredis. Tertij dicunt q unus ex here. dibus adiuit qui postea renunciauit beneficio alterius abstinentis se. ut. l. cum heredi. s. de ac. qui. here. z ista etiam potest esse bona.

Bonorum. C. ppo. q ista. l. non sit necessaria habentib. ius legitimum: quia eo ipso q petunt bo. pos. ui. dentur gerere pro herede. ut. l. impuberem. C.

bar. i. auē. si qd in aliq. i. h. col. C. de edē. z p ino. in. c. hultis. de maior. et obe. z quod dixi in. l. de vno. d. re. m. z si petaf in strumētū in sinuari an re graf citatio vid bal. i. l. i. in fi. C. de lit. cōte. z in l. fi. s. illd. C. d lit. cōte. z sic no. h. gl. z doc. q vbi si e d ditor nō regritur citatō. z idē ino. i. c. fi. d psumptio. z bal. in. l. nō dubiū. in. v. col. C. de ve. s. bar. in. l. d etate. i. ij. co. lū. s. d mio. dicit q tūc d i fieri pro. clama gene. rale. s. cum Ly. i. l. fi. C. q admitt. cō. cordat etiaz bal. i. l. ij. C. de his q ve. eta. impe. et bar. i. l. fi. C. d edi. di. in q. an i mis. i pos. regra. tur citatō. z bal. i. l. gesta. i. ij. col. i. d. s. pone. C. d re. ta. z hanc glo. allegat etiā no. bal. in. l. fi. in fi. C. q res iu. non no. b. Sed an zc. add bal. i. l. i. C. quo. bono. z in. l. i. s. de iuris. om. iu. c. Uelle gl. Adde bart. in. l. i. fi. C. si de momē. pos. z bal. in. l. fi. i. pe. co. C. vñ legi. s. an q obti. nuit q ta. ha. beat necessē petere bon. pos. vñ libe. ri. vide per imo. i. l. si fi. lius q in po. testate i pe. col. de li. z post.

a Ed cū
e patro-
 no. s.
 bonorū quā
 do succedēt
 p bonorum
 pos. dicatur
 succedere s
 vel pter vo
 lūtātē sfun
 eti vid bal.
 i rubri. C. q
 admit. i. vlt.
 q. s. vtruz
 agnokens.
 bon. pos. vi
 deat adire
 vide bal. in
 rubric. C. in
 vij. qōne.
b Erū.
 f. quero
 qualif
 Nota q tu
 dex vs esse
 cert. vt pos
 sit agnosci
 bo. pos. cozā
 eo. r vid no.
 bal. i rubri.
 C. q admit.
 in. iij. colū.
c Nisi se
 quas Et idē
 t; bar. i. i. iij.
 s. h. at. i. iij.
 col. de dā. i.
 se. r dū d; h
 q nō acgrif
 bo. pos. peti
 ta p abfēte
 nisi secuta ra
 tibabitōe. ui
 de bal. aliter
 loquentē in
 rub. C. q ad
 mit. i. vi. q.
d Tutor.
 t. Ad
 hāc. l. i.
 vide bal. in
 d. rub. i. vi.
 questione.
e Quedaz
 alienatio. re
 pudiatōe est
 alienatio r i
 ea regrif tu
 dictis auctas
 r tutorio. r
 vid qd not.
 bal. i. l. pupil
 loz. C. d. re.
 pu. be. r tex.
 in. l. iij. s. fi
 qd mior. s.
 d. mino. s.
 vtz cū dēre
 to iudicis
 possit sol^o tu
 tor repudia
 re videt qd
 sic. si ipubef
 si pōt pōtēre
 vt qz ē i ffo.
 vel videt et
 volūtās ne
 cessaria qz si
 regrif i ad
 dit. d. l. po
 tuit. multo
 magis in re
 pudiatōe r
 p hoc habet
 maximam li
 mitationem
 ad. l. i. s. tu
 tor. d. succē.
 edi. r ad hāc
 l. r i ffo. ad b

de iure deli. ut in glo. hic r ibi. **Q**uero dicit
 hic q legum tuendarum rē. Gl. ponit plura ex
 empla. sed nos ponemus. j. ut ex. l. se. ue. cōsul.
 bo. pos. detur ubi ē rubrica.

Notis. Iste. s. facit in ar. q si i instrumē
 to continetur promisit dare cen
 tum florenos q non debet mandari executio
 ni: ut hic. ad hoc optime. C. de tes. auē. q sine r
 l. ij. s. pe. C. de ue. iu. enu. r in prima constitutio
 ne. ff. in fi. **I**n contrarium est casus. s. de he
 re. insti. l. quotiens. s. sed r si quis pro eorum.
 So. quedam sunt signa inconsuetā. r ex illis nō
 datur bo. pos. ut hic. Quedam sunt signa usita
 ta: ut pro centum unum. c. ex tunc sufficit: ut in
 contrario. Fallit in. d. auē. quod siue. C. de te
 sta. ubi de rigore imperator non uult q scriba
 tur per notas.

Eruius. Dicitur. hic q ser
 uus potest petef bo.
 pos. quero vtrum dicatur de bo. pos.
 delata domino uel seruo. Dicit glo. de utraqz
 ut in ea patet. **Q**uero utruz alij quam domi
 no possit dari possessio bonorū. Glo. q sic r
 bene. si enim absenti r non petenti potest dari
 multo magis potest dari seruo petenti. **Q**uero
 qualiter debet esse certus. Dicit gl. ut iudex nō
 vt priuatus. ar. l. illicitas. s. veritas. s. de offici.
 preto. r ideo est de cautela qd hoc ponatur in
 act. q iudex sciens ipsum filium sic decernit. p
 hoc tex. in. l. hoc autem. j. de bo. auē. iudi. pos.
 Dicitur hic q bono. possel. potest dari absenti:
 r non petenti. an queratur incontinenti. **V**ide
 tur q non nisi sequatur ratihabitio: ut. s. eo. l.
 iij. s. acquirere. **I**n contrarium q incontinenti
 si index voluit. j. eo. l. pe. sed ibi loquitur in mi
 nore: ut ibi dicam.

Impubes. Querit glo. quid de
 adulto. Dicit in gl.

Dies. Iste. s. habet duas sec. vna q ha
 beas hic sic. alia q habeas scit. **A**d
 lec. prout est scit prio de eo q dicit de patre op.
 q sciētia patris non nocet filio. ut. j. tit. ij. l. i. s.
 i. r. j. quis or. in bon. pos. ser. l. certa. r. l. cum fi
 lio. **S**ol. glo. duobus modis. vno modo q ce
 dit dies ad commodum filij: ut possit adire nō
 quantum ad incommodum. **H**oc quod dicit d
 tutore dubitatur. **V**icant enim quidam q sciē
 tia tutoris nocet pupillo. **R**atio est: quia con
 tra patrem non potest haberi regressus: sed cō
 tra tutorem sic. **H**anc rationem tangit gl. in. l.
 si infanti. s. si vero. C. de iure deli. sed doc. ideoz
 tenent in tutof quod in patre: ut cedat quo ad
 commoduz non quo ad incōmodum. ita **B**y.
 tenet hic r **L**y. C. eo. l. bonorum in. ij. q. quod
 maxime iuuatur hodie per. l. vl. in fin. C. in qui.
 cau. in inte. rest. non est ne. r etiam in. l. i. eo. tit.
Quero hic dicitur q sciētia patris non no
 cet filio. sed quero vtrum sciētia patris noce
 bat ipsi patri. **V**idete si nos querimus secundū
 ista tempora secunduz que quicquid querebat
 filius querebat patri: puto q patris sciētia si
 bi noceat non filio: ut. l. is qui heres. s. fin. cum
 sua glo. s. de acqui. here. **S**i vero querimus sm
 noua iura introducta per. l. fi. C. de bo. que lib.
 tunc pater non potest acquirere sibi pleno iure
 nisi filio repudiante. r ideo ante repudiationez
 filij tempus nō curret patri: ut. C. e. l. vlt. **C**s
 quero vtrum sciētia filij noceat ipsi filio. **R**e
 spon. si loquimur sm ista tempora sm que filius
 non poterat agnoscere sine patre bo. pos. tunc
 sciētia filij non nocet sibi: nisi sicut noceret pfi

sed patri non nocet: nisi sm distinctionē positā
 in. l. fi. in princ. j. quis or. in bo. pos. ser. **S**i vero
 loquimur sm iura hodierna sm que fili^o potest
 petere etiam contradicente patre: vt. l. vlt. C. de
 bo. que lib. tūc scia filij nocet sibi r patri: ut no.
 C. e. l. i. r. j. quis or. in bo. pos. ser. l. vl. l. 3. **J**a. de
 bel. dicat contrariū. dicit enī q sicut expressa re
 pudiatō filij non nocet patri: ut. l. fi. C. de bo.
 que libe. ita nec tacita. **D**oc. dicunt **B**ruz. in. l. i.
 C. e. per hāc rōnē. **S**i enī sm antiqua tempora
 sm que filius minus iuris hēbat: qa oīa qrebat
 patri scia filij pfi nocebat. multo magis hodie
 vbi plus iuris habet. **N**on ob. q per repudiati
 onē non preiudicat pfi: qa secus est in repudia
 tione expssa. aliud in tacita que fit ex tpe. **S**ile i
 l. fi. inter me r te. s. de ser. vr. predio. **I**sta faciūt
 ad. q. vtrū scia patris r tutoris pdest ad cōmo
 dū pupilli: ut dixi. ergo idē erit hic. dixi in. l. qui
 duos. j. de re. du. **P**redicta sū i repudiatiōe ta
 cita ex trāscursu tps. s. i expssa dicem^o. j. l. pxi.

Tutor. **C**op. gl. in. l. fi. ad pu
 pillū. s. de auē. tu. **D**ue
 sunt so. in glo. vna est q sol^o tutor non
 pōt. sed consentiente pupillo sic. ar. l. potuit. C.
 de iur. deli. melius in. l. i. s. si tutor. de suc. edic.
 extra. **A**lia so. est ayo. r est no. q solus tutor nō
 potest: ut hic. sed tamen potest cōsentientibus.
 amicis r iudice. **Q**uid dicemus. **I**sta opi. **A**zo.
 potest esse vera recte intelligēdo: quia ista repu
 diatio videtur quedam alienatio istius iuris q
 siti pupillo. i. sicut in alienatione rerum requiri
 tur iudicis auctoritas r tutoris. ita in hac repu
 diatione requiritur iudicis auctoritas r tutoris
 vt. l. magis puto. s. fundū. s. de re. eo. **E**t si di
 cis q ibi loquitur in fundo legato qui transit re
 eta via in pupillum. **R**ū. q licet bo. pos. nō trā
 feat ipso iure: ut. s. e. l. i. r ibi de hoc. tamen istō
 ius iudicatur mobile uel imobile sm id cui adij
 cif: ut. l. i. r. ij. C. si aduer. transf. r. l. fi. ad resoluē
 dū. C. de predi. mi. r no. per **B**y. in. l. potest qz
 s. de aucto. tu. **Q**uod autē dicit ayo q requiraf
 amicorum requisitio intelligitur sm. l. magis pu
 to. s. ne passim. s. de re. eo. r qa anteqz fiat adi
 tio uel repudiatio interrogabuntur consangu
 nei r amici: an hoc expediat pupillo uel non: ut
 ibi dicitur. **C**op. dicit hic q tutor potest pete
 re non repudiare. contra ille qui potest acquirere
 potest repudiare: ut. l. qui potest j. de re. iur.
 r. l. is potest. s. de acqui. here. **S**o. dicit glo. illa
 regula fallit in his administratoribus: qa nō vi
 dentur tutores cum pupillum spoliāt. **G**l. ista
 dicit bene. sed dic clarius: quia quod dicitur in
 l. qui. potest est verum in eo qui suo nomie po
 test acquirere: qa ille potest repudiare nisi etas
 sit impedimēto. sed ille qui habet acquirere no
 mine aliorum non potest repudiare: ut hic. de
 hoc vide quod no. C. eo. ti. l. bonorum in secū
 da op. **Q**uero vtrum expressa repudiatio si
 lij noceat patri uel repudiatio patris noceat fi
 lio. **H**abetis tex. in. l. is qui. s. fi. s. de acqui. he
 re. vbi dicitur q non nocet. r hoc sm hec iura.
 sed hodie plus: quia vnus repudiatio alij pro
 ficat: quia si vnus repudiat alius habet: ut. l. fi.
 C. de bo. que libe. **Q**uero vtrum repudiatio
 domini noceat seruo uel econuerso. **T**ex. q sic.
 in. l. legatum in prima charta. s. de le. i. pro hoc
 etiam. j. de suc. edic. l. i. s. per seruum ex hoc eti
 am concludetur q hereditatem delatam mōa
 cho poterit abbas repudiare non autem mōa
 chus equiparando monachum seruo: ut no. in
 l. cum heredes. s. fi. j. de acqui. pos.

oīno bal. l. i.
 in bonorū.
 in. iij. q. C.
 qui admitt.
ADDE. qd
 si tuto: repu
 diauit r ali^o
 aduūt r fru
 et^o lōgo tpe
 pcepit din
 de aparet q
 tuto: repu
 diare nō po
 tuit an heres
 q aduūt te
 neaf ad fru
 et^o r si soluit
 creditorib^o
 an possit re
 ttere i resti
 hereditatis
 vid ro. con
 silio. cxviiiij
f **Q**uero
 vtruz. vide
 bar. in. l. i. s.
 q admitt. r.
 s. l. pr. s. fi.
 ad fin. r ibi
 bal. marie i
 xvij. colū.
g **A**bbas
 repudiare.
 Abbas re
 pudiare pōt
 hereditatez
 dlatā mona
 cho. vide
 bal. i. l. ex re
 pudiatōe. C.
 d. fidelicō. in
 l. i. r. q. C.
 q admitt. r i
 l. s. viz. s. i.
 d. pac. r qd
 ibi scripsi p^o
 eū r in. l. bo
 norū. in. v.
 q. C. qui ad
 mit. r i. l. pe.
 C. de repu
 heredi. r ca
 no. in. c. i. p.
 sentia. de p.
 ba. r. l. y. in
 l. deo nobis
 de epi. r cle.
 r bal. in. l. is
 q heres. s. fi
 na. d. acqui
 ber. r et ista
 opi. videtur
 verio: quia
 monach^o si
 habet velle
 neqz nolle.
 c. si religio
 sus de elec.
 in. vi. r vid
 no. per bal.
 in. l. fina. in
 prin. de bo
 nis que libe.
ADDE an
 ge. consilio.
 lxxx. r. lxxxij

Xm

De bonorum. C Bini-
dit i tres

partes. primo ponit dictū in genere. se-
cūdo ponit exemplū in bon. po. ex testō. tertio in
bo. pos. ab intestato. secūda ibi. āre: tertia ibi: sa-
tis enī. No. tex. ibi copīā zc. C. Op. z videf q
ista dispositio potuerit uel nō potuerit cōsulere
pitiores nō sbeat fieri: ut. l. regula. §. iure. s. de
iuris z fac. ig. Dicit glo. q. hec distinctio fit qñ
tractam⁹ de lucro. alias secus ut in Drio. Idem
dicit By. in ca. iuris ignorantia. de regu. iur. li.
vi. z etiam no. in Drio Dicit hic copīāqz eorum
quero quis debet probare an ego aduersariūm
habuisse copīā. an ipse aduersari⁹ se nō habuisse
copīā. Adde nos habem⁹ tex. dicētē q. in ciui-
tatib⁹ z locis insignib⁹ ut si est castrū nobile ē p-
sumptio q. ibi sit copia pitoy: ut est tex. in. c. sta-
tutū. ex de rescrip. li. vi. C. Sed tūc quero quis
dicatur locus insignis. Respon. tex. dicit vbi
cūqz est cōmunantia uel castrum quod habeat
forū iudiciorū: z hēat meruz z mixtum imperiū
dicit locus insignis: ut. l. si duas. §. decet autē. s.
de excu. tu. z hoc dicit intelligi qd alias dixi vobis
imputat alicui cur nō misit pcuratorē. qñqz dicit
q. debet intelligi si inueniebat pcuratorē suf-
ficiētē: ut. l. idēqz. in si. s. p. so. Atrū autē debeat
reperiri z an psumat sufficiēs ex qualitate loci p-
sumit uel nō distinguēdo: ut. s. dixi tene menti.
C. Alimo hec lex facit ad id qd dixi vobis in. l.
q. duos. s. de reb. du. q. coipso q. qd sit primio
re panguineū z illū defunctū: de cui⁹ successiōe
tractat psumit scire sibi esse hēditatez delatam.
Itē facit q. q. cōsuluit pitiorē z ei⁹ p. filio facit dicit
ei credere. nō dicas dicit q. importet necessitatem
quia alteri⁹ p. filii q. nō tenet seq. ut. l. titū z me-
uiū. in p. de admī. tu. sed dicit q. dicit credere sic
vt si credit habeat iustā cām credēdi. z iō si er-
rauit hz iustā cām erroris: ut est tex. hic qd tene
menti. z hoc i psonis q. nō debēt scire p. se. pro
hoc tex. hic. z. l. regula. §. si iure. s. de iur. z fac.
igno. nā si vn⁹ affessor petit p. filii ab alio: certe
credēdo consilio illius non habet iustam causā
ignorantie: quia per se debet scire. z ideo imperi-
ritia sibi iputatur. ut in. c. speritū. s. de iur. li. vi.

On ē ambigēduz.

C. Op. etiā q. q. libet admittat cū hīc
ultimo veniat: ut. C. de cad. tol. l. i. so. ut in glo.
C. Sz qro qre magis dicit d. istis q. d. alijs. Rñ.
quia iste p. sone videbant admitti iure quodam
sp. ali. z iō facit⁹ videbant excludi: ut. l. ei⁹ milit.
§. milita. s. de test. mil. C. Alimo glo. q. rit vtrū
iter hīcū z republicā sit d. fia. Et dicit q. nō. z d.
hac. q. ponūt doc. in. l. republica. C. ex q. cau.
ma. z tāgīf in rubrica. C. de iure hī. li. x. z i. auē.
de here. z sal. in prin. Sed melius q. per alium
ponitur per Dñl. C. cōia de suc. l. i.

Abicunqz.

C. Op. de. l. i. §. z sui. de
s. e. Gl. sol. z bñ z eodē mō so. insti. e. ti. in prin.
vel clar⁹: quia qñ aliqz phibet de iure ciuili in
odiū ipsius: tūc nō admittit: ut hic. Sed z si p-
hibet p. tor. ppter aliqz delictū: tūc pōt admitti
de iure pretorio ita no. Di. in. c. cum quid vna
via. de re. iur. li. vi.

Dicto.

C. Hic ē tex. pcedētis.
§. No. ex hac. l. q. fit cā
capitalis. simile in. l. si vero. §. qui pro
rei. s. qui satis. cog. z. l. ij. de publi.

Um quidam.

C. Qui
dicit te

stamentum falsum videtur bon. pos. agnoscere
si d. testamēti virib⁹ cert⁹ erat. h. d. no. l. C. Op.
ex gl. dicit hic q. forte cert⁹ accusat⁹. Cōtra qñ
testamētū dicit falsū facto alieno nō possūz esse
cert⁹: ut. l. cū falsū. s. de acqui. her. Sol. o. z in-
telligere sic q. p. ferebat testm factum certa die.
ego sum cert⁹ q. istud testm est falsū: quia tota il-
la die sui rome cū testatore. Ista ē rñsio Accur.
in fili in. l. p. tonius. §. rei. s. de acquiren. here.
C. S. cōo op. ex gl. de. l. quēadmodū. s. de inof-
fi. tes. vbi agēdo de inoffi. nō vī agnoscere here
ditatē z de. l. antistius. z qd ibi p. di. s. de acqui.
here. So. aduerte qñ est certū quo animo quis
proponit qrelā uel actionez falsi uel nullitatis.
tūc stam⁹ certo. ut in. ll. Drijs. Si vero est dubiuz
tūc qd tenēdū: dicit in qrela inofficiosi qd in di-
bio videf pponere aīo nō adeundi: ut. d. l. anti-
stius. z. d. l. quēadmodū. z hoc puto verū ratio
quia tūc cū qrelā ppono si vellez tūc adire non
possē ab itestato: quia tunc testm durat: ut. l. q.
diu. de acq. here. z. l. ante q. C. cō. de suc. iō nō
ppono: ut adeā hz ut parē mibi uīā adeundi. p
hoc qd no. in. l. i. §. si parēdi. s. de cō. ob. cau. z.
l. iā dubitari. de her. insti. sed qñ ppono qrelaz
falsi: tūc si sum certus de uirib⁹ testi qd est falsuz
incōtinēti possē adire si uellē: ut. l. cū falsū. s. d.
acqui. here. z incōtinēti possē pponere bo. pos.
ut hic. iō pponēdo uideor agnosce: ut hic. ar.
l. iā dubitari. z ibi no. de here. insti. Si vero nō
sum certus de uirib⁹ testi tūc idē qd in qrela in-
officiosi: quia nō uideor pponere aīo adeundi
ar. l. quēadmodū. s. iōssi. tes. z. l. antistius. palle. In
iure uero dicēdi nullū: dico idē qd i cā falsi: qa
si qdē causa nullitatis reddit me certū: tunc sta-
tim possū adire. nec est necesse q. petā annullari
a iudice. quia ius annullat: ut. l. q. sub cōditiōne
§. si. s. de cōdi. insti. z iō cū ppono nullitatē ui-
deor adire: ut. l. su. s. de acq. here. si uero sum
incert⁹ de nullitate. tūc idē qd in qrela inofficio-
si. ut dixi in qrela falsi: qa si certus de uirib⁹ te-
stamēti: z sic nō possē adire: ut. l. sed z si d. sua
de acq. here. C. Op. ad allegata i glo. q. puidē
do in uno nō uideor puidere in alio: ut. l. si ser-
uus. j. ui. bo. rap. s. e. ut no. s. de alie. iu. mu. ca.
fac. l. itē. in prin. dixi in. l. si seru⁹. Sed op. q. im-
putef hic cur sit oēs nō pposuit: sicut dicim⁹ se-
mel i tutore cui iputaf si oēs excusatiōes non p-
posuit simul: ut. l. scire. §. qui nūc. s. d. excu. tu.
z insti. de excu. tu. §. qui aut. So. ut in glo. z idē
puto hodie cū pponēdo excusatiōē sufficiat:
ut uideat agnosce: ut hac. l. hic loqtur quādo
fuerūt pposite infra tps: ifra qd possunt pponi
C. Quero qd si fuerunt pposite post. Dicit sunt
due glo. q. uident sibi Drie. z ē prima glo. z ul-
tima. sed ueritas est q. prima gl. loquitur quādo
de uiribus testamēti erat incertus. iō tps nō cur-
rit. sed scōa glo. loqtur quādo erat certus de ui-
ribus testamēti. ideo si infra tpa non propōsu-
it sibi imputatur z tempus currit.

Aulus.

C. Nota tex. ibi nisi is
q. zc. C. Op. q. p. ma-
trē acgrat dominū filio: ut. l. diē spon-
saliorū. s. depof. ergo z bono. pos. Glo. sol. hz
non placet: quare dicit q. dominium acquiratur
filio. uerū est ratihabitione secuta: z ita hic estz.
C. Item op. ad si. hic innuit q. impuberi queri-
tur incontinenti si iudex uult. Cōtra. s. e. l. ij. §.
acquirere. So. credo hoc uerū in impubere: in
cuius persona potest iudex officiu⁹ tutoris assu-
mere: ut. l. bonorum. C. eo. ti. sed in impubere
maiore non cedo q. queratur sine ratihabitiōe

de re iudi. cū
cōcor. z ibi
dixi p. imo.
ADDE q.
cōfiliū doc.
excusat ab
expēf. pe. d.
ancha. consi-
lio. cxxiiij.
c. Uz q.
dā Cōd
bal. in. l. i. C.
de iure deli.
d. C. Propo-
nit querelaz
adde bar. in
l. postbum⁹
§. si. s. de in-
of. te. z vrb. l.
ij. z ibi no.
per balduz.
C. de repu-
diā. he. per
Imol. in. l.
filiū preteri-
to de inuult.
rup.

Aul⁹
p. C. Op.
impu-
bere. No. q.
si aliq. agno-
scit bo. pos.
pro pupillo
sine manda-
to sibi queri-
tur ante ratih-
abitiōē. z hic
erit casus in
quo hodie
erit necessa-
ria bo. pos.
pro quo vi-
de quod di-
xi post barr.
in. l. certum
C. vñ leg.
z no. bal. in
rubz. C. qui
admit. i. vi.
questione

CSi tabu-
testa. exta.
Rubrica.

q
Ere
di. fi
noez
Si repif in
libro nota
rij talis pro
durit instru
mētuz nō cā
cellatū non
nocet. r vid
bal. i. l. fin?
in fi. r l. no
strā. i. iij. co
lum. C. d. te
sta. r in. l. ge
sta. in fin. de
re iudi.

De bon.
pos. fu. mē.
mu. rē. Ru.
b
Urio
f so. an
fit in
ris. An ille
bo. poss. sint
sci vel fur.
adde qd no.
p bal. in ru.
C. q. admitt.
i. iij. q. r me
l' in. l. infan
tis. co. tiu.

c
Fallit in
casu. Idē in
casu qñ hz
substitutum
exēplare: qz
pp hāc bo.
pos. p̄firmat
substi. exem
plaris scdm
bar. r doc. i
l. ex scō. i. s.
vii. r vl. de
vulg. r pu.
d
Pōt re
stitui. An fu
riofus possit
restitu i ite
gruz aduer
sus bo. pos.
adde bal. i. l.
fi ifati. C. q.
admi.

e
Ure.
m vide
bal. i
l. i. in pn. iij.
col. de vbo.
ob. An mu
tus r surd?
possit dona
re. vide bal.
in. l. iure mi
li. C. de test.
mili.

f
Assimilā
tur furioso.
Add quod
idē t3 bart. i
l. mutū. s. d
acq. her. r i
l. cui eoz. s.
fin. s. de po
stu. r ang. m
l. seruo inui
ro. s. si pupil
lo. ad treb. r
bal. r ang. r
pau. de cas.
m. l. i. in pn.
de v̄b. obli
ly ibi aliter
bar. dixerit.
r ad h vide
Jmo. in. l. q

ut. l. contraria. r ita intelligo. l. seruus. s. e. ff.

Uotiens. C In text. ibi ce
pit. f. post ratiba/
bitionē. C Op. de. l. si quis alicui. s. d
acqui. here. So. hic habuit ratum antequam in
furorem incideret. r hoc quod dicit ratum ha
buisse intelligo de iure: quia valet ratibabitio.

CSi tabule testamenti extabunt. Rubrica.
C Circa rubricam glo. querit tres questiones.
primo in quo differt iste titulus a titulo si ta. te.
nulle extabunt. Secūdo que sint cōmunia r in
quibus conuenit bo. pos. fm ta. r contra tabu.
Tertio que sunt illa in quibus differt bon. pos.
contra ta. a bo. pos. fm ta. dic ut in gl.

Eredi. No. q non po
test dici, pprie
scriptum quod sensu percipif.
sed oculis debet videri. Sise in
l. i. circa princi. s. de his que in
te. delē. quod facit ad dictū te/
stis qui reddit rationē p credit. quia non valet.
sed deberet dicere: quia vidit vel audivit. uel p
aliquē sensu corporeū. facit. l. qui in testō in fin.
s. de testa. r per Jmo. in. e. cū cām. ex de testi.
Secdo no. q sufficit instrm non esse cācellatum
nec vitiatū tpe quo producit in iudicio. r iō licz
postea reperiat vitiatū non vitiet: ut hic. r iō si
reperiret in libro notarij talis pduxit instrm nō
cācellatū: nec vitiatū si postea reperiat cancella
tū non nocet: quia sufficit fidē imponi chartu
le in initio: ut. C. de fide instru. l. vl. qd tene mēti.

C Op. q si deletū est testm non def bo. pos. ut
l. necessariū. C. s. testa. vbi no. q sufficit testm ex
tare tempore mortis. So. hic in cōsulto fuit de
letū. ibi vero cōsulto: ut plene no. in. l. i. de bis q
in te. delē. C Itē op. de. l. i. s. sed si legi. r. s. i. s.
de his que in te. delē. So. hic q̄tū ad bo. pos. hz
tab. sed q̄tū ad legata uel ad hereditatē nō pce
deret hec. l. quia hz testm sit inconsulte deletū le
gata debentur r adiri pōt hereditas de iure ci
uili. no. in. l. i. s. sed cōsulto. s. de his q̄ i te. delē.

C Ultimo vide glo. que incipit. i. ex pressūptōe
ibi ar. s. de co. l. fi. So. ista concordat. Itē ibi. l.
errof. sed ibi fuit nomē heredis scriptū: hic fuit
omissum heres esto. uel ibi q̄tū ad additionē de
iure civili. hic quātum ad bon. pos. fm ta. ut. s.
dixi. sed prima plus placet.

C De bonoz possessione furioso infanti muto
surdo ceco competenti. Rubrica.

C Dixit de bo. pos. in genef. sed quia est tracta
turus s bo. pos. in specie que datur. v. personis
hic enumeratis de primis duabus dicitur in. l.
i. de alijs dicitur in. l. fi.

Furioso. C Prio po
nit edictū. se
cundo ridet tacite obiectiōni.
tertio format vnā aliā. q. r cam
determinat. scda ibi neqz si cura
tor. tertia ibi quid ergo si cura
tor. rō primi dicti est q furioso nō cedit tps: ni
si quia nō pōt agnoscere. Itē substituto nō cur
rat donec excludat substitut. Et ad hāc rōnez
opponit hic iurifconsultus in scda pre. l. C Op
po. r videt q curator furiosi nō possit agnosce
re bon. pos. ut. j. de suc. edic. l. i. s. furiosi. Dicit
glo. q ad cōmodū furiosi pōt: ut hēat fructus.
nō tñ quo ad incōmodū. C Itē op. q q̄diu ē
locus institutioni substitutus nō admittat: ut. l.

q̄diu. s. de acqui. here. So. illud verū: nisi insti
tutus differret adire nec s eum pōt subueniri r
substitut admittit: sicut institut sub p ditione:
vt. l. ij. s. sub p ditione. j. de bo. pos. fm tab. r. l. fi
gs instituat. de heredi. insti. r qd ibi not. Dicit
hic q substitutus cauet. Lōtra in. l. fi. s. cū satis
dat. C. de cu. fur. So. ibi de satisfatiōe prestan
da a curatore quā prohibet. hic de prestanda a
substituto quā d3 prestare: ut hic. r ar. l. nō adij
citur. s. de adop. C Quero ista bo. pos. q̄ daf i
fanti an sit iuris uel facti. Tex. est q est iuris in
l. fi. infanti. C. de iur. deli. quia ei querif bo. pos.
que est iuris: r ad heredes suos transmittit.
C Quero de bo. pos. que daf furioso an sit iur
ris uel facti. Et hic gl. videt dicere q sit facti: ut
profit solū q percipiat fruct: nō q vere heres
efficiatur per bo. pos. Contrariū no. in. l. fi. s. s3
siquidē. r. s. tali. C. de cu. furio. r illā teneo. Ta
men siue dicam facti siue iuris semp idē iuris.
quia donec est in furof est bo. pos. sed si in furo
re decedit fingitur bo. pos. non fuisse. r ad here
dē nō trāsmittit: ut. l. fi. s. finat in furore. C. de
cu. furio. S3 hoc fallit in casu: ut si est rogatus
furiosus de restituendo: quia tūc est iure posses
sor. r queritur bo. pos. que est iuris. r actionem
transfert. ut. l. in fideicommissi. r. l. cū beres insti
tuta. s. ad tre. C Quero de vna. q. quare per tu
torē qñf bon. pos. infanti irrevocabiliter furio
so no. Ly. in. l. fi. infanti. C. de iure deli. Dicit q
est ratio: quia pōt restitui infas. Sed hec rō nō
placet: quia r furiosus pōt restitui sicut infans:
vt. l. marcellus. j. de fideiuf. r ibi no. Equiparā
tur enī ifans r furiosus: ut no. i. l. ij. C. de cu. fu.
s. altem ex generali clausula. si qua mihi iusta cā
esse videbit. facit. l. fulciani. s. adeo. in fi. qui. ex
cau. in pos. ea. quare dic q rō est: quia tutor hz
plus iuris i personā infantis q̄ hēat curator in p
sonā furiosi: quia tutela est ius in capite libero:
rē. sed curator principaliter datur rebus: ut. l. i
copulandis. C. de nup. Et si dicis cur curator
auctoratur adulto r ei querit: ut. l. cum quidaz.
C. de admi. tu. Respon. auctoratur ei volenti:
alias non: ut. l. cum in vna. j. de appel.

Utus. C Nonne habemus q
persone debent regi cō
filio tutorū uel curatorū: ut i rubrica.
s. de cu. furi. r in. l. ij. eo. ti. r. s. sed r mēcapte.
insti. de cura. quō ergo iste psonē q̄ hic enume
rant p̄nt agnoscere bonoz possessionē sine p̄si
lio curatoroz. Nos habem ter. qui declarat hoc
optime. s. ad tre. l. seruo. s. si pupillo. naz si iste
pdone non itelligunt id quod agif. tunc assimi
lant furioso. r nihil p̄nt agere sine curator. Si
vero itelligunt id qd agif: tūc p̄nt talia facere si
ne curatore: ut ibi dicit illa no. l. C Sed quero
qualiter probat quē esse surdū mutū uel cecuz.
rō dubitādi est: quia ista verba furiosus uel de
mens sunt negatiua r priuatiua. r negatiua nō
pōt pbari: ut. l. actor. C. de pba. Videte i furio
so colligif ex sermonibus suis an sit furiosus.
vt. l. quidā in suo. s. de p̄di. insti. r. l. is qui. s. d
tuto. r cu. da. ab his. Idē in prodigo. nam p̄di
gus iudicat ex actibus: ut. d. l. is qui. i. fi. s. d tu.
r cu. da. ab his. r. l. i. de cu. fur. Eodē mō i mu
to: quia ex actibz q̄s iudicat mut. nā dicit testif
q talis non loquebat h̄ba articulata: sed nutu
r actibz: quia signis petebat qd volebat ar. pre
dictaz legū. Idē dico i surdo: qa dicit testis q
tal n̄ itelligebat ad vocē. r nil auditu percipiebat
h̄p p̄cta uel aliq̄ signa. Idē ē dico s ceco: qa
cecitas pbabit p usū: qa dicit testis q tal hēbat

id qd. s. mu
tū. j. d. dōa.
r Jmo. r ro
ma. in. d. l. i.
in princi. de
verbo. obli.
C An sit fu
riofus. Qua
liter p̄betur
qd mut? ce
cus furiosus
vel surd? vel
p̄digus. ad
de bar. in. l.
titte codicil
los. C. de co
dicillis. r in
d. l. is q. per
bald. in. l. fu
riofus. C. q
testa. fa. pos.
r i rub. fi. ex
fal. instru. r
bar. r bal. in
l. mutū. s. d
acq. here. r
gl. i. c. gōfal
d. vij. q. ij.
r. xxxij. di
sti. c. legim?
r quo nota
ri? faciēs in
struētū mu
ti explicet si
gna r sensū.
vid p̄e. de
āch. r aliof i
c. cū ap̄d. de
spōsā. p. bar.
i. l. mutū. de
acqrē. here.
r qd debeat
testif d̄pone
re s aciu su
rozit3 bar.
m. l. fi. qdē.
C. fo. matr.
Et not. q q
d̄tinef i car
cerē p p̄an
guineos p̄
sumif furio
sus. l. diu. r
ibi bal. s. de
offi. p̄si. r vi
de de mō p
bandi furio
sum. glo. r
Jmo. in. l. fi
cū dotē. s. fi
maritus. so.
ma. r ibi do.
alexā. r ad p
bādū mutū
r surdū. vid
imo. i. l. i. s.
fi. de verb.
obli.

CSi tabu-
testa. exta.
Rubrica.
Ere
di. fi
noez
Si repif in
libro nota
rij talis pro
durit instru
mētuz nō cā
cellatū non
nocet. r vid
bal. i. l. fin?
in fi. r l. no
strā. i. iij. co
lum. C. d. te
sta. r in. l. ge
sta. in fin. de
re iudi.
De bon.
pos. fu. mē.
mu. rē. Ru.
b
Urio
f so. an
fit in
ris. An ille
bo. poss. sint
sci vel fur.
adde qd no.
p bal. in ru.
C. q. admitt.
i. iij. q. r me
l' in. l. infan
tis. co. tiu.
Fallit in
casu. Idē in
casu qñ hz
substitutum
exēplare: qz
pp hāc bo.
pos. p̄firmat
substi. exem
plaris scdm
bar. r doc. i
l. ex scō. i. s.
vii. r vl. de
vulg. r pu.
Pōt re
stitui. An fu
riofus possit
restitu i ite
gruz aduer
sus bo. pos.
adde bal. i. l.
fi ifati. C. q.
admi.
Ure.
m vide
bal. i
l. i. in pn. iij.
col. de vbo.
ob. An mu
tus r surd?
possit dona
re. vide bal.
in. l. iure mi
li. C. de test.
mili.
Assimilā
tur furioso.
Add quod
idē t3 bart. i
l. mutū. s. d
acq. her. r i
l. cui eoz. s.
fin. s. de po
stu. r ang. m
l. seruo inui
ro. s. si pupil
lo. ad treb. r
bal. r ang. r
pau. de cas.
m. l. i. in pn.
de v̄b. obli
ly ibi aliter
bar. dixerit.
r ad h vide
Jmo. in. l. q